

nok, at den høitærede Minister fremhævede, at det, hvorpaa det væsentligst kom an, var at kjende et Skibs faarbare Dele og at kunne skyde paa Skibet fra Forterne. I saa Henseende skal jeg villig indrømme, at det nok kan være, at Herrens Artilleriofficerer have lært det Fornødne og have den fornødne Øvelse, men det er aabenbart ikke dette, hvorpaa det hovedsagelig kommer an, ja, det er maaske endog det mindst Vigtige. Det, hvorpaa det kommer an, er at kunne følge, lede og deltage i en Kamp, der væsentligst maa betragtes som en Søkamp, og da Forternes Tjende efter al Sandsynlighed ikke kan bestaa i Andet end i en fjendtlig Flaade, vil den Stilling, som Officererne indtage paa Forterne, ikke være ulig den, de indtage ombord paa et Pantserfisk. For at en Kamp overfor fjendtlige Skibe skal kunne føres med den tilbørlige Dygtighed af Officererne, maa det ikke blot forudsættes, at de kunne skyde paa Skibene, men det maa ogsaa forudsættes, at de forstaa den fjendtlige Flaades Manøvre, at de forstaa, naar der skal skydes, og at de forstaa, hvorledes hele den taktiske Bevægelse og Fremgangsmaade er fra Tjendens Side, men det er Noget, som det vistnok ikke kan ventes, at Landofficererne skulle forstaa sig paa. Jeg antager ikke, at den Uddannelse, Landofficererne faae i Taktik paa Vandet, er synderlig meget bedre end den, Søofficererne faae i Taktik paa Land. Jeg tror ikke, man vil kunne tilraade at lade en Søofficer kommandere en Division paa Landjorden, og Forholdet er her akkurat det samme, skjøndt ganske vist de Kanoner, hvormed Kampen imod Flaaden her skal føres, staa paa et fast Grundlag. Hovedgrunden for os til at henlægge Søforterne under Flaaden er altsaa den, at der fra Forterne skal kæmpes mod en Tjende, hvis hele taktiske Fremgangsmaade Landofficererne ligefrem mangle Forudsætningerne til at kunne forstaa; men dertil kommer naturligvis ogsaa i anden Række: Søforternes Samvirken med Flaaden. Det er nu ganske vist, at det Tilfælde kan tænkes, at Flaaden ikke laa ved Kjøbenhavn paa den Tid, Kjøbenhavn blev angreben; men dette er høist usandsynligt; thi hvis de Herrer — jeg har ikke Tallene her og kan altsaa ikke anføre dem — ville gjøre sig bekendte med den umaadelige Overlegenhed over vor Flaade, som de fleste andre Landes Flaader have, og som navnlig den tyске Flaade i de senere Aar har faaet, tror jeg, man vil indrømme, at vi ikke have Udsigt til i Vængden at kunne føre en Krig ude i Østersøen eller borte fra Kjøbenhavn. Hvis det overhovedet er Tjendens Hensigt at underkue Landet ved at angribe Kjøbenhavn, vil vor Flaade rimeligvis være nødsaget til at optage Søkampen netop udenfor Kjøbenhavn. Den høitærede Minister indrømmede jo forøvrigt ogsaa, at der var en Mulighed, ja endog en Sandsynlighed herfor. Man maa derhos erindre, at Søminstene staar i den nøieste Forbindelse med Forsvaret af Kjøbenhavn fra Forterne. Selv om Laboratoriet, det

Sted, hvor Mineerne laves, findes paa Bærstet, vil dog selve Bruzen af Søminerne under Kampen udgaa fra Forterne, og man vil dog vistnok indrømme, at det, naar Mineforsvaret skal ske fra Forterne, og naar Mineerne helt ere underlagte Søværnet, vistnok vil afstedkomme ikke ubetydelige Vanskeligheder, naar Forterne skulle høre under Landværnet. Den høitærede Minister fremhævede, hvilken Betydning det havde, at Kommandoen var fælles for Forsvaret. Jeg skal villig indrømme, at dette kan have nogen Betydning; men det kan dog ikke have mere Betydning her end i alle andre Tilfælde, hvor Flaade og Hær skulle virke sammen. Kan altsaa overhovedet Hær og Flaade virke sammen, kunne ogsaa Forsvar fra Forterne og Kjøbenhavns Landsforsvar virke sammen, alt under den Forudsætning, at vi fik Kjøbenhavn forsvaret fra Landsiden, hvilket den høitærede Minister, jeg vil ikke sige opgav, men dog maatte indrømme, hører til de Punkter, vi foreløbig kunne betragte som et mindre væsentligt Argument for Bevarelsen af Søforterne under Landværnet. Selv om imidlertid den Forudsætning stod fast, vilde Vanskelighederne dog, som sagt, ikke blive større her end under enhver som helst Kamp, hvor Flaade og Hær virke sammen; men det af den høitærede Minister brugte Argument vil netop faae sin Betydning paa Grund af, at Sømineafdelingen og Fortafdelingen maa virke sammen paa samme Tid og i samme Kamp. Derfor er det baade i Fredstid og i Krigstid vistnok overordentlig praktisk uheldigt, at Forterne ere under et Værn og Sømineafdelingen under et andet Værn. Det er disse Delinger af Forsvaret og af Kommando, som i Tilfælde af Krig kunne give Anledning til Uorden og Forstyrrelse, og som i Fredstid give Anledning til Kvalificering og slige Forhold, som siden i høi Grad straffe sig. Naar man tager Hensyn til den Betragtning, jeg har gjort gjældende, og navnlig til, at hele Kampen fra Forterne maa føres som en Søkamp, tror jeg ikke, at man lige overfor Nærtallet i denne Sag kan møde med overbevissende Grunde for Fastholdelsen af den Stilling, Regjeringen indtager, idet den negter at henlægge Søforterne under Flaaden. Man kunde ganske vist, saaledes som den høitærede Minister bemærkede, udstrække disse Foranstaltninger til andre Forter; men jeg tror alligevel ikke, at der er noget andet Steds Spøbsætning, som i den Grad udelukkende vil vær henvist til at føre Kampen paa Vandet, som netop Søforterne her. (Krigsministeren: Agerøsfund!) Agerøsfund kunde jo ogsaa en Gang i Tiden, hvis det skulde være fornødent, tages med herunder, men der er ikke Grund til nu at gjøre det hele Skridt fuldt ud. Den høitærede Minister har ganske rigtig bemærket, at et saadant Skridt, gjort fuldt ud, vilde medføre store Bekostninger og Vanskeligheder, naar det skulde gjøres paa een Gang, og det er derfor rigtigt at gaa Skridt for Skridt. Hvis det senere skulde